

Παγκόσμια Ημέρα Φλαμένκο, ο χορός της ψυχής

[1]

Στις 16 Νοεμβρίου 2010 η UNESCO συμπεριέλαβε το φλαμένκο, τη μουσική και το χορό των τσιγγάνων της Ανδαλουσίας, στον κατάλογο της Παγκόσμιας Αυλής Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Από τότε η 16η Νοεμβρίου έχει καθιερωθεί ως Παγκόσμια Ημέρα Φλαμένκο, μία ημέρα με ιδιαίτερη σημασία στη νότια Ισπανία και όχι μόνο, καθώς υπάρχουν σε όλα τα μέρη του κόσμου φανατικοί λάτρεις του φλαμένκο.

Οι ρίζες του φλαμένκο βρίσκονται πολύ βαθιά και πιο μακριά από την Ισπανία. Ξεκίνησε από Ινδία, πέρασε στο Βυζάντιο όπου έμεινε για περίπου 600 χρόνια και με τους τσιγγάνους μεταφέρθηκε στην Ισπανία τον 15ο αιώνα όπου και εγκαταστάθηκαν. Για πολλά χρόνια υπέστησαν καταπίεση και διωγμούς, αλλά μόλις τον 19ο αιώνα η κατάστασή τους καλυτέρευσε. Από τότε μπόρεσαν να αναδείξουν σταδιακά την τέχνη του φλαμένκο, το οποίο στις μέρες μας έχει ξεφύγει από την παραδοσιακή μορφή του. Είναι πλέον ένα κατεστημένο μουσικοχορευτικό είδος με τους δικούς του αναγνωρίσιμους σταρ και με παρουσία στα μεγαλύτερα θεατρικά και συναυλιακά κέντρα του κόσμου.

[2]

Αν και η ετυμολογία του ονόματος παραμένει αβέβαιη (επικρατέστερη είναι η εκδοχή ότι προέρχεται από τη λέξη flama που σημαίνει φλόγα και φωτιά στα ισπανικά), το μόνο σίγουρο είναι ότι το φλαμένκο είναι συνώνυμο με τον ισπανικό τρόπο και αποτελεί ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της ισπανικής κουλτούρας».

Η βάση του φλαμένκο είναι το τραγούδι, που συχνά συνοδεύεται από κιθάρα και αυτοσχεδιαζόμενο χορό. Οι εκτελέσεις συχνά συνοδεύονται από χειροκροτήματα, κροτάλισμα των δακτύλων, ποδοκροτήματα και κραυγές. Η έντονη κίνηση των χεριών συμβολίζει το αρσενικό και το θηλυκό και την ελεύθερη έκφρασή του. Το έντονο χτύπημα των ποδιών γίνεται για να δώσει περισσότερο ρυθμό στο χορό. Οι καστανιέτες που συνδέονται με το φλαμένκο δεν αποτελούσαν μέρος της αυθεντικής

τσιγγάνικης παράδοσης.

Βασικό στοιχείο του παραδοσιακού φλαμένκο είναι το duende, δηλαδή η κατάσταση κατά την οποία ο εκτελεστής «κυριεύεται» από την ασυγκράτητη συγκίνηση της μουσικής και του χορού.

Οι στίχοι των τραγουδιών του φλαμένκο μιλούν για το θάνατο, την οδύνη, την απελπισία, αλλά και τον έρωτα και τη χαρά.

Εδώ και χρόνια βασιλιάς του φλαμένκο θεωρείται ο μοναδικός Χοακίν Κορτές. Ο διάσημος χορευτής και χορογράφος δίνει την ψυχή του σε κάθε παράσταση. Χαρακτηριστικά έχει πει: «Αν δεν μπορείς να νιώσεις το φλαμένκο δεν μπορείς και να το χορέψεις... Το φλαμένκο αποτελεί ξεχωριστή αυθεντική κουλτούρα, που ξεκίνησε από τα χαμηλότερα στρώματα της κοινωνίας και γι' αυτό συγκινεί τους πάντες. Η τέχνη του φλαμένκο μπορεί να βελτιωθεί, αλλά ποτέ δεν μαθαίνεται. Γεννιέσαι μ' αυτό το χάρισμα».

Ο Χοακίν είναι ένας καλλιτέχνης γεμάτος έμπνευση και πάθος, γεμάτος ενέργεια. Έχει αφήσει στο φλαμένκο την δική του σφραγίδα. Ένα μοναδικό στυλ, που το αποκαλεί «μίξη» και γεμίζει με διάφορες επιρροές μέσα από μια διαρκή αναζήτηση της ταυτότητάς του. Όπως λέει: «Η γυναίκα της ζωής μου ήταν ανέκαθεν ο χορός»..

Ο Χοακίν Κορτές γεννήθηκε στην Κόρδοβα από οικογένεια Τσιγγάνων, μετακόμισε στη Μαδρίτη και σε ηλικία 12 ετών ξεκίνησε σπουδές χορού. Έγινε δεκτός στο Εθνικό Ισπανικό Μπαλέτο σε ηλικία 15 ετών και σύντομα προωθήθηκε ως σόλο καλλιτέχνης. Αφού εγκατέλειψε το Εθνικό Μπαλέτο, συμμετείχε σε διάφορες παραστάσεις δίπλα σε εξαιρετικές προσωπικότητες, όπως η Maya Plisetskaya, η Silvie Guillem και ο Peter Schaufuss. Το 1992, μετά από μια παράσταση στο Θέατρο Champs Elyses στο Παρίσι, έφτιαξε τη δική του εταιρεία: Μπαλέτο Φλαμένκο Joaquín Cortes. Έκανε πρεμιέρα με την παράσταση "Cibayn" (που στα τσιγγάνικα σημαίνει «όμορφη»), και χαρακτηρίστηκε αριστούργημα από τους περισσότερους παραδοσιακούς χορευτές φλαμένκο. Πάθος, ένταση και λεπτομέρειες μοναδικής ομορφιάς. Στην παρουσίασή του στη Μαδρίτη με το έργο αυτό, η παράσταση ήταν επί 12 μέρες sold out. Συνέχισε με πολλές επιτυχημένες παραστάσεις.

Στην Ελλάδα ήρθε αρκετές φορές, τελευταία φορά στις 9 Νοεμβρίου 2019 στην Αθήνα με την παράσταση "Esencia". Με 40 συντελεστές, μουσικούς και χορευτές, εντυπωσιακά σκηνικά και κοστούμια και μοναδικές βιντεοπροβολές. Όπως έχει πει: «Ένας χορευτής δημιουργεί κυρίως για την ανάγκη του να επικοινωνήσει με τους άλλους, με το κοινό. Δημιουργεί για τους ανθρώπους που αγαπούν το ταξίδι και τους αρέσει να μαθαίνουν νέους τρόπους επικοινωνίας...». Και επειδή μου αρέσει το ταξίδι, είχα την τύχη να συνταξιδέψω μαζί του σε αυτή την μοναδική, αξέχαστη παράσταση!

Φυσικά υπάρχει και βασίλισσα του φλαμένκο και στην εποχή μας θεωρείται η Ισπανίδα Sara Baras. Άρχισε τις σπουδές της στον χορό, σε ηλικία 8 ετών, στη σχολή της μητέρας της, η οποία ήταν δασκάλα χορού και χορεύτρια. Στα 10 της, περιόδευσε σε όλα τα Φεστιβάλ φλαμένκο στην Ανδαλουσία, συμμετέχοντας στην ομάδα The Children of Tertulia Flamenca. Η επαφή της με τους τσιγγάνους τη βοήθησε να μάθει την τεχνική του φλαμένκο και να αποκτήσει σιδερένια πειθαρχία, αλλά η μητέρα της αρνήθηκε να την αφήσει να χορέψει μόνη της, όπως η ίδια επιθυμούσε, λέγοντας ότι «ένα παιδί πρέπει να μάθει να περιμένει και να μην αρπάζει την πρώτη ευκαιρία».

Στα 17 της, έκανε το ντεμπούτο της στο θέατρο Alameda, και είχε γίνει ήδη γνωστή, πριν ενταχθεί, το 1989, στην ομάδα του κιθαρίστα Manuel Morao Gitanos de Jerez, στην οποία απολάμβανε την ελευθερία να χορεύει μόνη της. Η απογείωση δεν άργησε να έρθει. Στην 20ετή καριέρα της, έχει κερδίσει δεκάδες βραβεία, έχει συνεργαστεί με σπουδαίους καλλιτέχνες και έχει εμφανιστεί στα μεγαλύτερα θέατρα του κόσμου. Το 1997, δημιούργησε τη δική της ομάδα, το Sara Baras Ballet Flamenco. Σκοπός της είναι ο εκσυγχρονισμός του φλαμένκο και η αντικατάσταση των παραδοσιακών κοστούμιών με φορέματα σε πιο κλασική μορφή και εμφάνιση, κάνοντας τις χορογραφίες της εντυπωσιακές, με μια καινοτόμο ματιά.

Ηρθε για πρώτη φορά στην Αθήνα, στις 14 Σεπτεμβρίου στο Ηρώδειο 2018 [Διονυσίου Αρεοπαγίτου, Ακρόπολη], με την παράσταση «Shadows», η οποία δημιουργήθηκε για να σηματοδοτήσει την εικοστή επέτειο της «Sara Baras Flamenco Ballet Company» και ήταν πραγματικά εξαιρετική παράσταση.

Φέτος στη Θεσσαλονίκη μας δάσκαλοι και μαθητές του φλαμένκο γιόρτασαν την Παγκόσμια Ημέρα Φλαμένκο. χορεύοντας στον πεζόδρομο της Αγίας Σοφίας στην Θεσσαλονίκη στις 18 Νοεμβρίου. Φορώντας παραδοσιακές ενδυμασίες, παρουσίασαν χορογραφίες και είχαν την ευκαιρία να συζητήσουν με όσους ενδιαφέρονται για το αναπόσπαστο κομμάτι του ισπανικού πολιτισμού.

[3]

Το φλαμένκο είναι ένας μοναδικός χορός έκφρασης των συναισθημάτων που δίνει μια σιγουριά για την δύναμη της ζωής, που παρακινεί τον άνθρωπο στον αγώνα παρά τις δυσκολίες.

by Despina on Do, 16/11/2023 - 19:54

Quell-URL: <http://2gymevosm.mysch.gr/drupal7/?q=de/node/2508>

Links

[1] <https://drive.google.com/file/d/1mm52HhRL70lsu13ErhRvKG64y3MJrjdj/view?usp=sharing> [2]

<https://drive.google.com/file/d/19zMRSGINJik9bljp0z-gQ7gevYq6gLM/view?usp=sharing> [3]

https://drive.google.com/file/d/1DVnA4ND7wMjQjL9f78EXSttLdJrH4T_/view?usp=sharing